

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 września 2021 r. w Warszawie

sprawy M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość kapitału początkowego, wysokość emerytury

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 8 grudnia 2020 r., znak (...)

z dnia 10 grudnia 2020 r., znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 4 lutego 2021r. M. K. złożył odwołanie od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.: z dnia 8 grudnia 2020r., znak: (...), o ponownym ustaleniu wysokości kapitału początkowego oraz z dnia 10 grudnia 2020r., znak: (...), o przeliczeniu emerytury.

Ubezpieczony wskazał, że w decyzji ustalającej wysokość kapitału początkowego nie został uwzględniony deputat węglowy za okres pracy w Instytucie (...) w latach 1972-1982, a jego uwzględnienie spowodowałoby wzrost wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału. Ponadto organ rentowy pominął zarobki wynikające z zaświadczenia wydanego przez (...) Klub Sportowy (...) za okres pracy od 1 października 1982r. do 31 stycznia 1985r. Zaświadczenie to ubezpieczony złożył w oryginale wraz z wnioskiem. Wniósł więc o uwzględnienie ww. zarobków, a ponadto o podjęcie wypłaty wyższej emerytury od 1 września 2017r., ponieważ poprzednio kapitał początkowy był obliczony nieprawidłowo, w zaniżonej wysokości, zatem wyższa emerytura powinna być wypłacona za okres wcześniejszy (odwołanie z dnia 18 stycznia 2021r., k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 11 lutego 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania, a uzasadniając takie stanowisko powołał się na treść art. 133 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wskazując że w razie ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości, świadczenie wypłaca się od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek bądź za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc zgłoszenia wniosku, jeśli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego. Organ rentowy wyjaśnił również, że zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez (...) Klub Sportowy (...) zostało złożone przez ubezpieczonego w dniu 22 sierpnia 2007r., wskutek czego w

decyzji z dnia 13 września 2007r., znak: (...) uwzględniono informacje wskazane w tym dokumencie. Natomiast w dniu 27 października 2020r. ubezpieczony złożył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez Instytut (...) za lata 1972-1982. Kwoty wynikające z tego zaświadczenia, w tym ekwiwalent za węgiel, zostały uwzględnione w decyzji z 8 grudnia 2020r., znak: (...), a tym samym także w decyzji z dnia 10 grudnia 2020r., znak: ENPU/20/045049729. Decyzje te zostały wydawane zgodnie z terminami i uwzględniają złożone dokumenty, zatem brak jest podstaw do przeliczenia emerytury i jej wypłaty z wyrównaniem od 1 września 2017r. (odpowiedź na odwołanie z dnia 11 lutego 2021r., k. 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K., ur. w dniu (...), w okresie od 26 maja 1972r. do 30 września 1982r. był zatrudniony w (...) Ośrodku (...) w W. (obecnie – Instytut (...) w W.) na stanowisku tokarza, z wynagrodzeniem wg IX kategorii zaszerogowania w stawce 26,30 zł za godzinę plus premia. Następnie w dniu 1 października 1982r. podjął zatrudnienie w (...) Klubie Sportowym (...) w O., gdzie do 31 stycznia 1985r. pracował na stanowisku kierownika obiektu z wynagrodzeniem w wysokości 10.000 zł (kategoria II, grupa 14). Przysługiwał mu również dodatek funkcyjny w wysokości 2.100 zł, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek stażowy w wysokości 18%.

Po ustaniu obu wymienionych stosunków pracy ubezpieczony otrzymał świadectwa pracy wystawione przez wymienione zakłady (świadectwo pracy z 23 września 1982r., świadectwo pracy z 31 stycznia 1985r., nienumerowane karty akt ZUS - tom I).

W marcu 1996 roku M. K. ubiegał się o rentę inwalidzką w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.. Do złożonego w dniu 19 marca 1996r. wniosku o to świadczenie dołączył świadectwa pracy wystawione przez Instytut (...) oraz (...) w O., a także zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druk Rp-7) wystawione przez drugi z wymienionych zakładów pracy (wniosek o rentę z 19 marca 1996r. z załącznikami, zaświadczenie Rp-7 z 19 marca 1996r., nienumerowane karty akt ZUS - tom I).

W październiku 2003r. M. K. złożył w ZUS wniosek o ustalenie kapitału początkowego. W toku tego postępowania dostarczył do organu rentowego skorygowane zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7) wystawione przez (...) w O., datowane na 20 sierpnia 2007r. Po rozpoznaniu wniosku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 13 września 2007r., znak: (...), ustalił kapitał początkowy ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999r. w wysokości 114.383,61 zł. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego organ rentowy przyjął m.in.:

- okresy składkowe w wymiarze 28 lat, 4 miesięcy i 6 dni (340 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lat, 4 miesięcy i 29 dni (28 miesięcy), w tym okresy zatrudnienia ubezpieczonego w Instytucie (...) od 26 maja 1972r. do 30 września 1982r. oraz w (...) w O. od 1 października 1982r. do 31 stycznia 1985r.;
- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przy uwzględnieniu zarobków z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z lat 1983-1992, przyjmując m.in. dochody uzyskane przez ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia w (...) w O., a więc za 1982r. – 33.870,00, za 1983r. – 177.361,00 zł, za 1984r. – 189.920,00 zł i za 1985r. – 15.600,00 zł

(wniosek o ustalenie kapitału początkowego z 27 października 2003r., zaświadczenie Rp-7 z 20 sierpnia 2007r., decyzja ZUS z 13 września 2007r. z załącznikami, nienumerowane karty akt ZUS - tom IV).

Decyzją z dnia 25 stycznia 2011r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. przyznał M. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 25 października 2010r. na stałe (decyzja ZUS z 25 stycznia 2011r., k. 68 akt ZUS – tom II).

Po upływie kilku lat, decyzją z dnia 14 lipca 2014r., znak:(...) organ rentowy z urzędu przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 3 lipca 2014r., tj. od miesiąca, w którym ukończył wiek 65 lat i 5 miesięcy. Decyzję o przyznaniu emerytury poprzedzała decyzja z dnia 10 lipca 2014r., znak: (...) w której ZUS ustalił kapitał początkowy

ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999r. w wysokości 119.008,78 zł. W treści tej decyzji organ rentowy zawarł informację, że za okresy: od 1 września 1966r. do 26 listopada 1966r., od 3 marca 1967r. do 1 maja 1968r., od 28 czerwca 1969r. do 10 lutego 1972r., od 18 lutego 1972r. do 20 maja 1972r. oraz od 26 maja 1972r. do 30 września 1982r. przyjęto wynagrodzenie minimalne zgodnie z art. 15a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r., a sprawa może być przedmiotem ponownego rozpatrzenia po dostarczeniu zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za powyższe okresy zatrudnienia (decyzja ZUS z 14 lipca 2014r., k. 1 akt ZUS - tom III; decyzja ZUS z 10 lipca 2014r. z załącznikami, nienumerowane karty akt rentowych - tom IV).

W dniu 21 września 2020r. do (...) Oddziału ZUS w W. wpłynął wniosek M. K. o ponowne obliczenie świadczenia z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego. Do wniosku ubezpieczony dołączył świadectwo pracy z 23 września 1982r. wystawione przez (...) Ośrodek (...) oraz zaświadczenie o zatrudnieniu w (...) w O.. Wniosek został rozpatrzony przez organ rentowy odmownie decyzją z dnia 23 września 2020r., znak: (...), w której stwierdzono, że przedłożone dokumenty zostały uwzględnione do wyliczenia wartości kapitału początkowego w decyzji z dnia 13 września 2007r. (wniosek, k. 17-21 akt ZUS – tom II, decyzja ZUS z 23 września 2020r., nienumerowane karty akt ZUS - tom IV).

M. K. odwołał się od powyższej decyzji w dniu 6 listopada 2020r. Do odwołania dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 6 października 2020r. oraz świadectwo pracy z dnia 7 października 2020r. wystawione przez Instytut (...) w W., a także zaświadczenie o zatrudnieniu z 12 października 2020r. wystawione przez (...) w O. (odwołanie z 6 listopada 2020r. z załącznikami, nienumerowane karty akt ZUS - tom IV). W związku z tym ZUS (...) Oddział w W. wydał w dniu 8 grudnia 2020r. decyzję znak: (...) w której ponownie ustalił kapitał początkowy M. K. na dzień 1 stycznia 1999r., w oparciu o dokumenty załączone do odwołania, i obliczył jego wysokość na kwotę 156.921,38 zł. Do ustalenia kapitału początkowego organ rentowy uwzględnił m.in.:

- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przy uwzględnieniu dochodów z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z lat 1972-1981, w tym wynagrodzenie za lata 1972-1982 wynikające z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 6 października 2020r., wystawionego przez Instytut (...) w W.;
- okresy składowe w wymiarze 28 lat, 3 miesięcy i 6 dni (339 miesięcy) oraz okresy nieskładowe w wymiarze 2 lat, 4 miesięcy i 29 dni (28 miesięcy).

Jednocześnie w oparciu o tak ustalony kapitał początkowy, decyzją z dnia 10 grudnia 2020r., znak: ENPU/20/045049729, organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonego od 1 września 2020r., ustalając jej wysokość w kwocie 2.825,74 zł z uwzględnieniem waloryzacji. Po wydaniu decyzji, pismem z dnia 14 grudnia 2020r. organ rentowy poinformował M. K., że uwzględnił wynagrodzenie wynikające z zaświadczenia Rp-7 wystawionego przez Instytut (...) w W., zaś kwoty wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w (...) zostały uwzględnione na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 20 sierpnia 2007r. (stanowisko komórki merytorycznej z 10 grudnia 2020r., decyzje ZUS z 8 grudnia 2020r. oraz z 10 grudnia 2020r. z załącznikami, pismo ZUS z 14 grudnia 2020r., nienumerowane karty akt ZUS - tomy II i IV).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych dokumentów, których wiarygodność nie budziła wątpliwości oraz nie była kwestionowana przez strony sporu. Dokumenty zostały więc ocenione jako zasługujące na wiarę i stanowiły podstawę poczynionych ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zasady obliczania wysokości przysługującej ubezpieczonemu emerytury określają przepisy art. 25-26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 291 – dalej jako ustawa emerytalna). W myśl art. 26 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 ustawy. Z kolei z art. 25 ust. 1 ustawy wynika, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy,

stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Kapitał początkowy, zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej, ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ww. ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 ustawy, pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3). Z kolei art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przewiduje, że kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 1) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. (art. 174 ust. 3). Zgodnie z art. 15 ust. 1 i 6 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury (także kapitału początkowego) stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego:

1. w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, albo
2. w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej, do podstawy wymiaru emerytury lub renty, o której mowa w ust. 1 i 2, dolicza się kwoty przysługujących ubezpieczonemu w danym roku kalendarzowym wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, świadczenia wyrównawczego lub dodatku wyrównawczego, a także wartość rekompensaty pieniężnej ustaloną zgodnie z pkt 3 załącznika do ustawy z dnia 6 marca 1997r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent. Do podstawy wymiaru wlicza się również kwoty zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków szkoleniowych lub stypendiów wypłaconych z Funduszu Pracy za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, z zastrzeżeniem ust. 3a.

W myśl art. 15 ust. 4 ustawy emerytalnej, w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
1. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
2. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz

3. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy (art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej).

W myśl art. 175 ust. 1 zd. 2 ustawy emerytalnej, postępowanie w sprawie ustalenia kapitału początkowego przebiega według zasad dotyczących ustalania prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie (w szczególności chodzi tu o katalog środków dowodowych, jakie służą ubezpieczonemu w postępowaniu przed organem rentowym do wykazania zarówno stażu, jak i wysokości przychodów).

W rozpatrywanej sprawie, odwołując się od decyzji z dnia 8 grudnia 2020r. i z dnia 10 grudnia 2020r., M. K. podnosił, że organ rentowy ustalając kapitał początkowy i wysokość emerytury nie uwzględnił dwóch okresów zatrudnienia - w (...) Ośrodku (...) w W. (Instytucie (...) w W.) od 26 maja 1972r. do 30 września 1982r. oraz w (...) Klubie Sportowym (...) w O. od 1 października 1982r. do 31 stycznia 1985r. Zgodnie ze stanowiskiem ubezpieczonego, organ rentowy pominął zarówno ww. okresy zatrudnienia, jak i uzyskane przez niego w tym czasie zarobki. Wskazywał również, że złożył odpowiednie dokumenty pozwalające na zaliczenie ww. okresów zatrudnienia oraz że organ rentowy wcześniej, przed 2020r., miał możliwość ich uwzględnienia przy wyliczeniu kapitału początkowego i emerytury. Na tej też podstawie domagał się przeliczenia kapitału początkowego oraz emerytury od 1 września 2017r.

Sąd Okręgowy ocenił stanowisko ubezpieczonego jako bezzasadne, dzieląc argumentację organu rentowego, który wskazał, że sporne okresy zatrudnienia zostały już uwzględnione przy ustalaniu wysokości świadczenia emerytalnego ubezpieczonego. Znalazło to jednoznaczne potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

W odniesieniu do okresu zatrudnienia ubezpieczonego w (...) w O. wskazać należy, że M. K. udokumentował ten okres już w 1996 roku, kiedy ubiegał się o rentę inwalidzką. Już wtedy do wniosku dołączył wystawione przez ww. pracodawcę dokumenty w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 19 marca 1996r., a także świadectwa pracy z 31 stycznia 1995r. Następnie, w związku z trwającym postępowaniem organu rentowego w przedmiocie ustalenia kapitału początkowego, w 2007 roku ubezpieczony ponownie złożył zaświadczenie Rp-7 wystawione przez (...) w O., datowane na dzień 20 sierpnia 2007r., stanowiące korektę uprzednio złożonego zaświadczenia z 1996 roku. W związku z powyższym zarówno sam okres zatrudnienia ubezpieczonego u wymienionego pracodawcy, jak również uzyskane wówczas zarobki, wyszczególnione w druku Rp-7, zostały uwzględnione w trakcie ustalania kapitału początkowego, co miało miejsce począwszy od decyzji z dnia 13 września 2007r., kiedy ZUS ustalił kapitał początkowy dla ubezpieczonego po raz pierwszy. Podobnie było również i w decyzjach późniejszej wydanych, o ponownym ustaleniu kapitału początkowego. Wszystkie te decyzje oraz załączniki do decyzji, tj. wykazy wprowadzonych okresów ubezpieczenia oraz wykazy wprowadzonych dochodów ubezpieczonego, potwierdzają że organ rentowy uwzględnił zarówno okres zatrudnienia ubezpieczonego w (...), jak też zarobki uzyskane z tytułu zatrudnienia w tym zakładzie pracy w latach 1982-1985. To zaś oznacza, że nie jest zasadne stanowisko ubezpieczonego, który twierdził, iż organ rentowy powyższe dane pominął.

Do takiego samego wniosku Sąd doszedł analizując drugi ze spornych okresów zatrudnienia ubezpieczonego w Instytucie (...) w W.. Podobnie jak w przypadku zatrudnienia w (...) w O., M. K., ubiegając się o rentę inwalidzką w 1996 roku, złożył do ZUS świadectwo pracy wystawione przez ww. zakład w dniu 23 września 1982r. Ten okres został uwzględniony już w decyzji o ustaleniu kapitału początkowego z 13 września 2007r. Jeśli chodzi natomiast o zarobki uzyskiwane w tym okresie, to należy zgodzić się z ubezpieczonym, że ustalając kapitał początkowy po raz pierwszy oraz w kolejnych decyzjach – aż do decyzji z dnia 8 grudnia 2020r., ZUS nie przyjął dochodów uzyskanych z tytułu tego zatrudnienia. Nie wynikało to jednak z zaniedbań czy nieprawidłowości po stronie organu rentowego, lecz braku dowodów potwierdzających wysokość dochodów, jakie ubezpieczony w tym okresie uzyskał. Takim dowodem, w myśl § 21 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r., Nr 237, poz. 1412), są zaświadczenia pracodawcy lub innego

płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Za taki dowód należy uznać w szczególności wystawione przez pracodawcę zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7) zawierające szczegółowe informacje o okresie zatrudnienia pracownika, okresach zwolnień lekarskich i urlopów bezpłatnych, jak również osiągniętym wynagrodzeniu w każdym roku trwania stosunku pracy.

Z przeprowadzonej przez Sąd analizy wynika, że taki dokument, wystawiony przez Instytut (...), został przez ubezpieczonego złożony w ZUS dopiero w październiku 2020 roku, po tym gdy organ rentowy w dniu 23 września 2020r. wydał decyzję w przedmiocie odmowy ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego. Wcześniej taki dokument w aktach organu rentowego nie znajdował się, w związku z tym ZUS nie miał podstaw do tego, by ubezpieczonemu uwzględnić zarobki z Instytutu (...). Natomiast po złożeniu tego dokumentu organ rentowy uwzględnił zarobki z tego okresu, co znajduje potwierdzenie zarówno w załącznikach do zaskarżonej decyzji z dnia 8 grudnia 2020r. (wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego), jak też w stanowisku wewnętrznej komórki merytorycznej oraz w treści pisma skierowanego do ubezpieczonego, w którym organ rentowy wprost poinformował o uwzględnieniu zarobków z lat 1972-1982 wynikających z przedłożonego przez niego zaświadczenia Rp-7.

Ubezpieczony powoływał się wprawdzie na okoliczność wcześniejszego złożenia w ZUS świadectwa pracy wystawionego przez Instytut (...), wymaga jednak zaznaczenia, że świadectwo pracy nie jest odpowiednim dowodem dla wykazania wynagrodzenia i jego składników, jakie pracownik otrzymywał przez cały okres zatrudnienia. Dla tych celów ustawodawca przewidział osobny dokument w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7), w którym, jak wspomniano wyżej, zakład pracy powinien wyróżnić sumę dochodów pracownika w kolejnych latach zatrudnienia, wraz ze wskazaniem z jakiego tytułu dana część dochodu została wypłacona. Świadectwo pracy zawiera natomiast jedynie informację o wynagrodzeniu, jakie pracownik otrzymywał w ostatnim okresie zatrudnienia i z tego względu brak podstaw do przyjęcia, że wskazana w świadectwie pracy wysokość wynagrodzenia i jego składniki, odnoszą się do całego okresu zatrudnienia. W przedmiotowej sprawie dodatkowo należy zwrócić uwagę, że organ rentowy udzielił ubezpieczonemu informacji o konieczności złożenia dodatkowych dokumentów w celu wykazania faktycznie uzyskanego dochodu w spornym okresie. W decyzji z dnia 10 lipca 2014r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego Zakład poinformował ubezpieczonego, że za część okresów jego zatrudnienia, w tym za okres pracy w Instytucie (...), przyjął wynagrodzenie minimalne w oparciu o art. 15a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Informacja ta zawiera również pouczenie, że sprawa może być przedmiotem ponownego rozpatrzenia po przedłożeniu zaświadczenia Rp-7. Jednak taki dokument ubezpieczony złożył dopiero w październiku 2020 roku, a zatem dopiero wówczas organ rentowy mógł uwzględnić wyszczególnione w nim dochody ubezpieczonego przy ustaleniu kapitału początkowego oraz wysokości emerytury.

Uwzględniając powołane okoliczności, Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia żądania ubezpieczonego o przeliczenie emerytury od 1 września 2017r. W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 175 ust. 4 ustawy emerytalnej ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego oraz związanej z nim wysokości emerytury następuje w okolicznościach określonych w art. 114 ustawy emerytalnej. W tym przepisie wskazano natomiast, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Natomiast w myśl art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej, w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W przedmiotowej sprawie, stosując art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, możliwe było przeliczenie emerytury M. K. przy uwzględnieniu kapitału początkowego obliczonego z uwzględnieniem zarobków z Instytutu (...), począwszy od daty, w której ubezpieczony złożył w tym zakresie wnioski wraz z dokumentem w postaci Rp-7, który potwierdza wysokość wynagrodzeń u ww. pracodawcy. Nie było natomiast podstaw do dokonania tego od daty wcześniejszej, w tym takiej, jaką podał ubezpieczony. Z wyjaśnień, jakie złożył na rozprawie w dniu 24 września 2021r. wynika, że żądanie we wskazanym zakresie opiera na nieprawidłowościach (błędach) po stronie organu rentowego, który, dysponując stosowną dokumentacją, wcześniej miał możliwość poprawnego wyliczenia emerytury.

W ocenie Sądu, co było już przedmiotem analizy, ZUS na dzień 1 września 2017r. ani w żadnej innej dacie, wcześniejszej niż wrzesień 2020r., nie miał możliwości przeliczenia kapitału początkowego i emerytury w sposób, jaki wynika z zaskarżonych decyzji. Wydając decyzje w przedmiocie ustalenia i przeliczenia kapitału początkowego oraz emerytury uwzględnił wszystkie dostępne dane, wynikające z posiadanych dokumentów dotyczących spornych okresów zatrudnienia. Natomiast okoliczność późnego złożenia przez ubezpieczonego zaświadczenia Rp-7, wystawionego przez Instytut (...), nie jest okolicznością, za którą organowi rentowemu można byłoby przypisać odpowiedzialność, tym bardziej że organ rentowy udzielił ubezpieczonemu informacji o tym, jakie dokumenty powinien przedstawić, aby zamiast minimalnego wynagrodzenia w ww. okresie zatrudnienia można było uwzględnić rzeczywiste zarobki.

Uwzględniając powołane okoliczności, Sąd ocenił odwołanie M. K. jako niezasadne. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe potwierdziło prawidłowość zaskarżonych decyzji oraz brak podstaw do uwzględnienia zarzutów ubezpieczonego. Odwołanie podlegało więc oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.